

# PROJECTE DE RECERCA PER A LA MILLORA DE L'EXPRESSIÓ ESCRITA A L'ESCOLARITAT OBLIGATÒRIA

## UAB, UVIC I UV

---

*Ara l'escriptura (Recercaixa)*  
*Enseñar a escribir (MINECO)*

Amb el suport del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya

Amb la col·laboració de:



# CARACTERÍSTIQUES DE LA PARTICIPACIÓ I CALENDARI

---

## Per què us convidem a col·laborar en la recerca?

- Compartim:
  - Preocupació sobre el nivell d'expressió escrita dels escolars
  - Dubtes sobre com hem d'ensenyar a escriure
- Voldríem:
  - Escurçar la distància entre la recerca i la realitat de les aules
  - Proporcionar eines concretes a partir dels resultats
  - Implicar els docents en la recerca: treball col·laboratiu

# En què consisteix la recerca?

- Centres escolars ubicats en contextos diferents
- Planificació i aplicació d'una sèrie d'intervencions per ensenyar a escriure
- Gèneres discursius escolars
- 2n. i 4rt. d'Educació Primària; 2n. d'ESO
- Al voltant de 10 sessions durant el segon semestre 2016-17
- Procés pautat. Forma part de la planificació del curs
- Els docents porten les intervencions a la pràctica, amb formació i assessorament

## Quins resultats esperem obtenir a partir d'aquesta recerca?

- Proporcionar eines i criteris per a l'ensenyament de la llengua escrita a les aules.
- Aportar evidències sobre el desenvolupament de la composició escrita de textos escolars.
- Determinar l'eficàcia de diferents models de l'ensenyament de l'escriptura.
- Identificar factors de risc de dificultats amb l'expressió escrita per facilitar-ne el diagnòstic i el tractament primerenc.

## Centres participants

<b>Educació infantil i Primària (2n i 4rt.)</b>	<b>línies</b>
Escola Agustí Bartra (Terrasa)	2
Escola Arc de Sant Martí (Bcn)	1
Escola Baró de Viver (Bcn)	1
Escola Ponent (Granollers)	2
Escola Roser Capdevila (Sant Joan Despí)	2
Escola Mestre Morera (Bcn)	2
Escola Baldiri i Reixac (Bcn)	1
Escola Eulàlia Bota (Bcn)	2
Escola Les Corts (Bcn)	2
Escola Municipal Casas (Bcn)	1
Escola Nabí (Bcn)	1
Escola Pegaso (Bcn)	2 segon 3 quart
Ins-Esc Costa i Llobera (Bcn)	2

## Centres participants

Centres d'Educació secundària (2n. ESO)	Línies
Ins Comas i Solà (Bcn)	2
Ins Mollet del Vallès (Mollet)	3
Ins. Les Aimerigues (Terrassa)	3
Ins Vázquez Montalban (Sant Adrià)	3
Ins Milà i Fontanals (BCN)	2
Ins. Josep Mestres i Busquets (Viladecans)	3

# Desenvolupament

- Selecció dels centres escolars (controls i experimentals)
- Qüestionari als docents participants
- Recollida de dades dels estudiants
- Formació dels docents
- Desenvolupament de la intervenció en diferents fases:
  - Pretest
  - Intervencions (grups control i grups experimentals)
  - Posttest
  - Manteniment
- Activitats de seguiment



## Itinerari grups experimentals



## Itinerari grups control



# Itineraris

- Tots els grups
  - Recollida textos pretest (finals de gener/17-començaments de febrer/17)
  - Recollida textos posttest (finals de març/començaments d'abril)
  - Recollida de textos de “manteniment” 05/17
- Tots els grups de primària
  - Recollida de textos 01-02/2018 (dels mateixos alumnes)
  - Recollida de textos 10-11/2018 (dels mateixos alumnes)

# CONSENTIMENT INFORMAT

---

# Consentiment informat

- Qui ha de donar el seu consentiment?
  - El **centre** escolar
  - Els **docents** dels grups de 2n i 4t de primària i de 2n d'ESO
  - La **mare/pare/tutor** legal de tots els estudiants
  - Els **estudiants** de 2n d'ESO

# Consentiment informat: pares/tutors

## FORMULARI DE CONSENTIMENT – PARE, MARE O TUTOR

Jo, ....., com a ..... [mare/pare/tutor/a] de  
....., dono el meu consentiment perquè participi en el projecte *Ara  
l'escriptura! Millorar l'expressió escrita per garantir l'equitat de l'alumnat*. A més declaro que,

- hem llegit el full d'informació
- hem rebut informació suficient
- hem pogut fer preguntes als investigadors

Entenc que la seva participació és voluntària i que es pot del projecte en qualsevol moment, sense donar explicacions i sense cap mena de conseqüència.

Signatura:



Dra. Naymé Salas  
Investigadora principal

Barcelona, ..... del mes de ..... de 201.....

# Consentiment informat

Qui	Quan	Com
El centre escolar	juliol 2016	Per escrit → el centre les envia per correu postal
Docents	setembre 2016	Per escrit → el centre les recull i s'envien a la UAB
Pares/tutors legals	setembre/octubre 2016	Per escrit → el docent les recull i s'envien a la UAB  Oralment → només si no és possible fer-ho per escrit. El docent declara haver rebut consentiment oral
Estudiants de 12+ anys	setembre/octubre 2016	Per escrit → el docent les recull i s'envien a la UAB

# RECOLLIDA DE DADES

---

# Recollida de dades – part 1

- Quan?            setembre de 2016
- Què?
  1. **Qüestionari** docents participants
  2. **Dades demogràfiques** dels alumnes participants:
    - Nom i inicials cognoms
    - Data de naixement
    - Notes/informació rellevant curs acadèmic anterior
    - Nivell d'estudis de la mare/pare/tutor
    - Llengües a casa
    - Altres informacions rellevants: dislèxia, trastorns de l'aprenentatge o del desenvolupament coneguts, etc.



# Confidencialitat de les dades

- Totes les dades es tractaran de manera absolutament confidencial
- Dades identificadores → emmagatzemades només en paper (mai digitalitzades) a la UAB
  - Només les IPs poden tenir-hi accés
- En aquesta fase, s'anonimitzen les dades
- Comitè d'ètica de la UAB ([CEEAH](#))







# LES INTERVENCIONS I LA FORMACIÓ

---

# Les intervencions

- Febrer-març 2017
- 9-10 sessions d'aproximadament 1 h
- Periodicitat: 1-2 sessions/setmana

Setembre: cal comunicar als investigadors la planificació per a aquest període → integrar la intervenció a la programació del curs

→ Textos escolars (expositiu d'opinió/argumentatiu)

- Els centres seran distribuïts en dos grups: **control** i **experimentals**

# Les intervencions

## EXPERIMENTALS

- manual detallat amb un guió de cada lliçó
- fitxes d'autoavaluació
- enregistraments puntuals amb àudio

## CONTROLS

- ensenyament habitual de llengua escrita
- enregistraments puntuals

# La formació

- 4 sessions de 1'5 hores (6h)
- Als centres
- Per a tot el claustre
- Seguiment dels docents durant la implementació de les intervencions (també dels grups control) (10h aprox.)
- Seminari conjunt amb comunicació dels resultats principals de la recerca, de reflexió sobre les pràctiques docents al voltant de l'ensenyament de l'escriptura



# DEVOLUCIÓ ALS CENTRES EDUCATIUS

---

# Quina devolució es farà als centres educatius?

## L'equip de recerca

- Certificat de participació en una activitat de recerca.
- Informe detallat per a cada centre participant sobre els resultats dels seus alumnes.
- Acte i visita gratuïta al Cosmocaixa.
- Seminari de presentació de resultats a la comunitat educativa, amb la col·laboració dels docents participants.
- Visibilització de la participació dels centres a través de la pàgina web del projecte i de Twitter.

# Quina devolució es farà als centres educatius? El Departament d'Ensenyament

- Certificat de participació en una activitat de formació de 30 h.: professorat que realitzi les intervencions.
- Certificat de participació en una activitat de formació de 10 h.: professorat que assisteixi a les activitats formatives de les fases 1 i 3.